

Dramatiske begivenheder i Vejen og omegn i april 1945

- som fortalt i bogen -

”Birkedal – En torturbøddel og hans kvinder” af Peter Øvig Knudsen

4. udgave / Gyldendal Pocket 2009 siderne 255-58.

Bogen fortæller om en terrorgruppe under ledelse af Niels Ib Birkedal-Hansen og med to kvinder som ivrige deltagere, som øvede deres virksomhed i Danmark under Besættelsen. Og i kapitlet ”Den sidste tid” handler det om begivenheder i og omkring Vejen.

I april 1945 var de på turné i Jylland, hvor kvinderne forsøgte at lokke oplysninger ud af danske medborgere, som de mistænkte for at deltage i modstandskampen. Den 16. april var en af kvinderne - sammen med to mænd i gruppen - på vej mod Ribe. De kørte rundt i en Opel Super Six Cabriolet, men var ved at løbe tør for benzin. Og på en tank i nærheden af Gram truede de sig til at få fyldt benzin på både bilen og et par ekstra dunke. Men - fordi han havde protesteret - tog de også mekanikeren med i bilen. Og på vej - nu mod Kolding - gjorde de holdt ved en tilfældig gård i nærheden af Jels. De jagede familien, der boede der, ud i bryggerset, hvor de blev bevogtet af en af kvinderne. Imens gennembankede en af mændene mekanikeren fra Gram. Senere kørte de videre til Kolding, hvor de afleverede deres offer på det lokale Gestapo-hovedkvarter på ”Staldgaarden” ved siden af Koldinghus.

En af dagene efter denne bortførelse prøvede en af kvinderne og de samme to mænd at lokke en gårdejer fra Vejen, som af Birkedal var mistænkt for at være kommunist, til at afsløre sig selv. Det gjorde han ikke. Men - under påskud om at være frihedskæmper - lykkedes det de tre at få lov til at flytte ind på gården nogle dage. Så fik de besked på at forsøge at finde frem til en mistænkelig mand i Vejen. Efter at have forhørt sig i byen kom de frem til, at det måtte være bestyreren af det lokale elektricitetsværk.

Søndag den 22. april kørte de tre ud til bestyrerens bopæl. Kvinden gik ind for at lokke ham til at indrømme at være modstandsmand. Det nægtede den 60-årige elektricitetsværksbestyrer. Og det fastholdt han også efter krigens ophør. De tre kørte så af sted igen - med uforrettet sag.

Næste dag mødtes de tre med resten af Birkedal-gruppen på ”Færgetroen” i Snoghøj. Og de blev enige om at vende tilbage til Vejen og bortføre elektricitetsværksbestyreren. Birkedal accepterede planen - men tog ikke selv med. Seks mand i to vogne tog af sted til Vejen og arresterede bestyreren. De kørte rundt med ham i flere timer omkring Kolding, alt imens de truede ham på forskellige måder. Det endte dog med, at de satte den efterhånden temmelig skræmte mand af på landevejen ved ”Put-i-hul” i nærheden af Lunderskov.

